

קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר וּפְרָשׁוּ הַשְּׂמֵלָה, וְאַתְּפֹתְחַת
 יְרִיעֵה מִסֹּפֵר תּוֹרָה, וַיַּחֲזוּן דְּאַתְּמַר בֵּיהּ, (שמות לד) פֶּסֶל
 לָךְ שְׁנַי לָחַת אֲבָנִים כְּרָאשׁוֹנִים וְכַתְּבֵתִי עַל הַלָּחַת אֶת
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל (דף רע"ז ע"ב) הַלּוּחֹת הַרְאשׁוֹנִים
 אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וּבֹזֵה הַקֶּב"ה יֹאמַר וּפְרָשׁוּ הַשְּׂמֵלָה, דְּהֵינּוּ שְׁתַּפְּתַחוּ אֶת יְרִיעוֹת הַתּוֹרָה

וּתְרָאוּ שְׂנֵאמַר בְּהַ פֶּסֶל לָךְ וּגו' דְּהֵינּוּ שְׁהַלּוּחֹת הַשְּׁנִיּוֹת הֵם הֵם הַלּוּחֹת הַרְאשׁוֹנֹת, וּלְכַן
 אֵינן חִילוּק מִצַּד הָאוֹתִיּוֹת הַכְּתוּבֹת בְּלוּחֹת, אֲלֵא הַחִילוּק הוּא רַק מִצַּד הַלּוּחֹת שְׁהַרְאשׁוֹנֹת
 הָיוּ מַעֲשֵׂי הַקֶּב"ה וְהַשְּׁנִיּוֹת מַעֲשֵׂי יַדֵּי מֹשֶׁה, וּלְכַן הִיָּה בְּהֵם הַתַּעֲבוֹת, וּמִשׁוּם כֵּךְ לֹא הִיתָה
 בְּהֵם חִירוֹת גְּמוּרָה מִיֵּצֵר הָרַע וּמִמְלַאךְ הַמּוֹת כְּלוּחֹת הַרְאשׁוֹנֹת (רמ"ק).

אֵלֵיהּ הַנְּבִיא מִשְׁבַּח אֶת רַעִיא מְהִימָנָא

מִיַּד קָם אֵלֵיהּ, וְכֹל מְאָרֵי מְתִיבְתָּא, וּבְרִיכוּ לֵיהּ,
 וְאָמְרוּ סִינֵי סִינֵי, הֲכִי אֶתְחַזְּיָא לְמִשְׁמַע מְלִין
 דִּילָךְ וְלִשְׁתּוּק וְאֵז קָם אֵלֵיהּ הַנְּבִיא יַחַד עִם כָּל רַאשֵׁי הַיְּשִׁיבוֹת וּבִירְכוּ אֶת הָרַע"מ
 וְאָמְרוּ לוֹ סִינֵי סִינֵי כֵךְ הִיָּה רַאוּי לְשִׁמוּעַ אֶת דְּבַרְיָךְ בְּשִׁתְּיָקָה, אֲבָל בְּרִשׁוֹתָא
 דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ, אֲנָא בְּעֵי לְמַלְלָא מְלָה
 לְגַבְךָ, לִיקָרָא דִּילָךְ אֲמַנְסֵם בְּרִשׁוֹת הַקֶּב"ה וְהַשְּׂכִינָה אֲנִי רוֹצֵה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ דְּבַר
 סוּד לְכַבוֹדְךָ. אָמַר לֵיהּ אֵימָא וְאָמַר לוֹ הָרַע"מ אֲמוֹר אֶת דְּבַרְיָךְ.

הקב"ה גידל את אברהם בזכות השכינה

**פֶּתַח וְאָמַר, רַעְיָא מְהִימָנָא, הָאִי כְּלָה דִּילָךְ, קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יְהֵב לָהּ לְאַבְרָהָם לְגַדְלָא לָהּ לְגַבְיָךְ וְאִז**

פתח אליהו הנביא זכור לטוב ואמר, הנה אתה הרע"מ הכלה שלך היא השכינה הנקראת
כלת משה, ואותה הקב"ה נתן לאברהם החתום בחסד בכדי שהוא יגדל אותה בשבילך
וישפיע בה את החסדים (רמ"ק), **וּבְגִינְ דְדַאיְהוּ נְטִיר לָהּ, אֶתְקַרִּיאת
בְּרַתִּיהּ. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, בַּת הֵיטָה לּוֹ לְאַבְרָהָם
וּבְכַל שְׁמָהּ** ומאחר שאברהם שמר אותה מאחיזת הקלי" או לכן היא נקראת ביתו

מאחר שהוא גידלה [ונט] וזהו מה שאמרו חז"ל בת היתה לאברהם ובכל שמה, [רט] דהיינו
שהמלכות נקראת בכל מאחר שהיא כוללת הכל וכל התורה כלולה בה (יהל אור). **וְגַבְיָ
קַיִים פֶּל אֹרְיִיתָא כְּלָהּ, וְאַפִּילוּ עִירוּבֵי תַבְשִׁילִין. הֲדָא
הוּא דְכְתִיב, (בראשית כו) וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֶרְתִּי וְגו' ועל ידה קיים
אברהם את כל התורה כולה ואפילו את מצות עירובי תבשילין [רטא] כי זהו מש"כ וישמור**

אור הרשב"י

מאיר אומר: שלא היתה לו בת; רבי יהודה
אומר: שהיתה לו בת; אחרים אומרים: בת
היתה לו לאברהם ובכל שמה.

[רטא] וביאר הרמ"ז ואפילו עירובי תבשילין,
נראה לי דאיתא בספר הכוונות בענין היתר
אוכל נפש ביום טוב ולא בשבת, הוא מפני
שביום טוב לא יש עליה גמורה לכל העולמות
ויש קצת אחיזה לחיצונים ביצירה ועשיה,
ולכן אם יעשו מלאכה יתירה ביום טוב, שאין
שייכות בה ליום טוב שאינו נאכל בו ביום,

[ונט] והגם שיצחק ויעקב תיקנו את המלכות
כל אחד כפי מידתו, מכל מקום באברהם היה
ענין מיוחד ששמר אותה מאחיזת הקלי" ע"י
שהאיר בה את החסד השומרה מן הקלי"
והוא סוד הגבהת כוס של ברכה טפח ע"י ה'
אצבעות שביד ימין שהוא ה' ישועות
השומרות את השושנה מהקוצים ולכן
המלכות נקראת בת אברהם בדוקא (רמ"ק).

[רט] כדאיתא בכבא בתרא דף מז עמוד ב'
וה' ברך את אברהם בכל – מאי בכל? רבי

הלימוד היומני

משמרתי וגו', [רטב] והוא מאחר שהתורה הכלולה במלכות היתה מלמדת אותו איך לקיים בפועל את מצוותיה (רמ"ק). **וְאִיהוּ הָוָה לְגִבּוֹהַ אֹמֶן, כְּגֹן (אסתר ב) וַיְהִי אֹמֶן אֶת הַדָּסָה** וזה אברהם היה אליה כאומן המגדלה, דהיינו אומן הוא מלשון גידול בסוד 'ויהי אומן את הדסה'. **וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לִי הַ בְּגִינָה, הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (בראשית כד) וַיְהוֶה בְּרִךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל** ומשום כך הקב"ה גידל אותו בגלל השכינה, כי זהו מש"כ 'וה' ברך את אברהם בכל', דהיינו בשביל המלכות הנקראת בכל בירך הקב"ה את אברהם. **וְגִדִּיל לָהּ מִכָּל מַדּוֹת טָבִין, וְגַמִּיל לָהּ חֶסֶד, וְסָלִיק לָהּ בְּגִדּוּלָהּ בְּמִדַּת חֶסֶד דְּאַבְרָהָם, וְהָוָה בֵּיתִיהּ בְּגִינָה פְתוּחַ לְרוּחוֹהָ, לְמַגְמַל חֶסֶד עִם כָּל בָּאֵי עוֹלָם** כי הנה אברהם גידל את המלכות בכל המידות הטובות של חסד דיסוד וחסד דהוד וחסד דנצח וכו', עד שהוא גידל אותה בחסד דחסד, ובזה אברהם העלה את המלכות בגדולה לחסד דחסד, ודבר זה היה מאחר שביתו היה פתוח לרוחה בכדי לגמול חסד עם כל באי העולם, ועי"כ הם שבו בתשובה ובזה נמצא שניתקנו הפגמים שבכל המידות ע"י חסדו של אברהם ובזה נתקנה המלכות בכל הבחינות של החסד (רמ"ק).

אור הרשב"י

[רטב] כדאיתא ביומא דף כח עמוד ב' אמר רב: קיים אברהם אבינו כל התורה כולה, שנאמר עקב אשר שמע אברהם בקלי וגו'. אמר ליה רב שימי בר חייא לרב: ואימא שבע מצות! – הא איכא נמי מילה. – ואימא שבע

נמצאת מרבה כח לחיצונים יותר מדאי, לכן עושים עירוב, שהוא עירוב והמשכה באותה הכנה מקדושת שבת על יום טוב, כדי שכל מה שיבשלו מיום טוב לשבת לא תהיה ממנה הנאה לחיצונים.

הקב"ה אמר למשה רבינו לך וגמול חסד עם בני אברהם

וּבְגִין דְּאִיהוּ גָּמִיל חֶסֶד עִמָּהּ, כִּד בְּנוֹי דְּאַבְרָהָם הָווּ

מִמּוֹשְׁפָּנִין בְּכַפָּה חוּבִין בְּמִצְרִים וּמֵאַחַר שְׁאַבְרָהֶם גַּמֵּל

עם השכינה חסד, אז לכן כאשר בניו היו משועבדים במצרים בכמה מיני חובות ושעבודים,

אָמַר קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָךְ רַעֲיָא מְהִימָנָא, זִיל וְגָמִיל

טִיבוֹ, לְמֵאן דְּגָמִיל לֵיהּ עִמָּךְ. בזה אמר הקב"ה לרע"מ שהוא נשמת משה

רבנו, לך וגמול טוב וחסד למי שגמל חסד עמך, דְּדָא כְּלָה דִּילָךְ, יְהִיבֵת

לָהּ לֵיהּ, לְגַדְלָא לָהּ בְּמִדּוֹת טָבִין, וְאִיהוּ גָּדִיל לָהּ

בְּתַלְיֶסְר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי דַּהֲיִינוּ גַּמּוּל חֶסֶד לְבְנֵי אַבְרָהָם, שְׁאַבְיָהֶם גַּמֵּל חֶסֶד

עם כלתך השכינה, שהיא נתנה לו בכדי שהוא יגדל אותה בכל המידות הטובות של החסד

דו"ת, וכן הוא גידל אותה בי"ג מידות של רחמים, דַּהֲיִינוּ הַמְּשִׁיךְ לָהּ חֶסֶד מֵיַחֲדוּ מִזֵּל

עליון דנוצר חסד במזל תחתון דונקה (הרמ"ז ע"פ המבואר במבו"ש ש"ג ח"ב פי"ב),

דְּרַמִּיזִין בְּתַלְתָּ תִּיבִין וְה"ו אָנ"י וְה"ו, דְּאִינּוּן וְא"ו.

דְּכָלִּיל בְּהוּן ע"ב שְׁמָהּ, בְּמִנֵּין חֶסֶד וְאֵלּוּ הֵי"ג מִיַּדוֹת רִמּוּזוֹת בְּר"ת

של ג' תיבות מע"ב שמות שהם וה"ו אָנ"י וה"ו שהם ר"ת וְא"ו כִּמְנִין י"ג, וְבֵאלוּ ג' הַשְּׁמוֹת

וְה"ו הַרְאִשׁוֹן אָנ"י הַאֲמֻצְעִי וְה"ו הָאַחֲרוֹן כְּלוּל כֹּל הַע"ב שְׁמוֹת שֶׁל וִיסַע וִיבּוֹא וִיט שֶׁהֵם

כִּמְנִין חֶסֶד, וּמֵהֶם הִיָּה מִמְּשִׁיךְ אַבְרָהָם אֲבִיהֶם שֶׁפַּע חֶסֶד לְכַלְתָּךְ הַשְּׁכִינָה. דְּבְּהוּן

אור הרשב"י

מצות ומילה! – אמר ליה: אם כן מצותי תבשילין, שנאמר תורתִי – אחת תורה

ותורתִי למה לי? אמר רבא ואיתימא רב שבכתב ואחת תורה שבעל פה.

אשי: קיים אברהם אבינו אפילו עירובי

הלימוד היומני

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000